

2. Морозов Є. Конфлікт інтересів & приватний інтерес: межі відповідальності / Є.Морозов blog.liga.net/user/emorozov/article/28778
3. Мельник Н.Г. Бухгалтерський облік у системі заходів боротьби з корупцією / Н.Г. Мельник, Н.П. Михайлишин // Глобальні та національні проблеми економіки. - 2017. - Вип. 17. - С. 844-848 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://global-national.in.ua/archive/17-2017/170.pdf>
4. Рішення Національного агентства з питань запобігання корупції «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів національне агентство з питань запобігання корупції» від 29.09.2017 №839

Рожелюк В. М.

доктор економічних наук, професор
Тернопільський національний економічний університет
м. Тернопіль, Україна

ВИЗНАЧАЛЬНА РОЛЬ ОБЛІКОВОЇ СЛУЖБИ В СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Реалії розвитку економічної політики держави суттєво впливають на стан справ підприємств у конкурентному середовищі їх діяльності. Особливо гостро постає питання економічної безпеки всіх сфер і видів діяльності підприємства, лівову частку інформаційного забезпечення якої формує облікова служба.

Роль облікової служби в системі управління зумовлена змістом основних завдань, які виконують облікові працівники: надання повної й достовірної інформації керівництву про стан підприємства, критичні ситуації у сфері договірних відносин і матеріальних поставок, а також дефіцит грошових коштів; здійснення й контроль розрахункових відносин із контрагентами та працівниками; контроль за роботою матеріально відповідальних осіб; забезпечення своєчасного та повного виконання підприємством своїх зобов'язань за розрахунками з бюджетом і позабюджетними фондами; контроль за повнотою й чіткістю операцій із грошовими коштами; надання в установлені терміни бухгалтерської звітності.

Керівник підприємства зобов'язаний створити необхідні умови для правильного ведення бухгалтерського обліку, забезпечити неухильне виконання всіма підрозділами, службами та працівниками, причетними до бухгалтерського обліку, правомірних вимог бухгалтера щодо дотримання порядку оформлення та подання до обліку первинних документів.

Для забезпечення результативності виконання управлінських завдань, підвищення ефективності діяльності підприємств особливу увагу необхідно приділяти організації праці облікової служби підприємства, яка охоплює структуру облікового апарату, його зв'язок з іншим структурними підрозділами та відділами (табл. 1), через отримання від них необхідної інформації для ведення бухгалтерського обліку та здійснення контролю за рухом зовнішніх та внутрішніх документів та надання їм потрібних облікових даних для забезпечення економічної безпеки діяльності підприємства [1].

Економічна безпека це здатність, в першу чергу, до інформаційного захисту всіх складових господарського процесу, на кожній з яких формується певний масив інформації, недопущення витоку якої й забезпечує кваліфікований обліковий персонал.

Виділення інформаційного захисту в один з основних напрямів економічної безпеки зумовлюється недобросовісною конкуренцією на ринку продукції товарів, робіт і послуг, хакерськими атаками на інформаційні сервери та масиви даних, факти шахрайства збоку

недобросовісних працівників. Такі негативні явища вимагають від менеджменту підприємства розробки, як організаційних, так і методичних заходів захисту інформаційної бази, що визначає мету і ключовий аспект у роботі облікової служби.

Таблиця 1

Взаємозв'язок бухгалтерії зі структурними підрозділами переробного підприємства

Структурні підрозділи	Склад і найменування документів
Адміністративна служба	Копії наказів і розпоряджень директора щодо основної діяльності, кореспонденція на адресу бухгалтерії
Відділ кадрів	Копії наказів з особового складу (накази про зарахування на роботу, звільнення, відпустку), табелі обліку робочого часу, лікарняні листки, звіти про використання бланків трудових книжок
Комерційний відділ	Господарські контракти та договори, кошториси, акти та інші матеріали з питань виконання договірних зобов'язань. рахунки на придбання товарно-матеріальних цінностей, авансові звіти співробітників
Плановий відділ	Затверджені розробки планових показників за всіма видами діяльності підприємства (бізнес-план, кошторис витрат і доходів)
Відділ праці та заробітної плати	Положення про оплату праці і преміювання окремих категорій працівників, зміни ставок, окладів
Цехи	Документи з окремих господарських операцій (на випуск продукції), виробничі звіти щодо витрат тощо
Склади	Документи щодо руху товарно-матеріальних цінностей, їх відпуску та переміщення
Служба головного механіка	Документи про рух обладнання та його ремонт, про роботу автотранспорту та ін.

На етапі документального забезпечення фактів господарського життя, фахівці з обліку повинні володіти прогресивними методами та способами створення і опрацювання первинної документації на паперових та електронних носіях без можливості витоку цінної інформації з облікової системи стороннім особам. Це можна досягти за рахунок матеріального стимулювання облікових працівників, забезпечення належних умов праці і відпочинку, сприятливого морально-психологічного клімату в колективі, а також при наявності сучасного технічного забезпечення формування облікової інформації.

На стадії обробки облікових даних та формування звітних показників неоціненна роль облікової служби зумовлюється інформаційним забезпеченням прийняття управлінських рішень, результати від яких формують стратегію й тактику розвитку суб'єктів господарювання.

Для виконання вищевказаних функцій облікові працівники повинні володіти необхідними компетентними здібностями, практичними навиками, такими як комунікаційні, організаційні, управлінські, психологічні, професійні, базовими знаннями з питань нормативно-правового регулювання обліку для забезпечення належного рівня виконання своїх професійних обов'язків.

Вищевказані факти дають змогу зробити висновок про неоціненну роль і значення облікової служби в системі економічної безпеки діяльності підприємств через підвищення їх професійного рівня, налагодження ефективних комунікаційних зв'язків із зовнішніми і внутрішніми користувачами інформації з метою забезпечення стабільності та надійності бізнесу.

Список використаних джерел

1. Рожелюк В.М. Організація бухгалтерського обліку діяльності переробних підприємств: монографія – К.: ННЦ ІАЕ, 2013. – 488с.
2. Рожелюк В. М. Концептуальні основи обліково-аналітичного забезпечення системи менеджменту підприємства / В. М. Рожелюк, П. Н. Денчук // Сталій розвиток економіки: Всеукраїнський науково-виробничий журнал. – 2013. – № 1 (18). – С. 270-274.
3. Rozheiyuk V. The accounting profession: history and modernity / V. Rozheiyuk, P. Denchuk // Contemporary Economy Electronic Scientific Journal, 2017. Vol. 8 Issue 4. – P. 109-119.
4. Хаблюк, О. Визначення критеріїв оцінки безпеки та ефективності роботи підприємств [Текст] / О. Хаблюк, С. Яцишин // Система контролю в умовах глобалізації : закономірності та протиріччя : зб. тез доп. наук.-практ. конф. / ред. кол. : Я. Д. Крупка, М. С. Пушкар, С. І. Шкарабан [та ін.] ; відп. за вип. М. С. Пушкар. - Тернопіль : ТНЕУ, 2010. - С. 207-212. Режим доступу <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/10668>

Хом'яков Ю. М.

студент

Тернопільський національний економічний університет
м. Тернопіль, Україна

СУТНІСТЬ КАТЕГОРІЇ ЯКОСТІ В АУДИТОРСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

В людському суспільстві, особливо і прогресивні часи його розвитку на певному історичному етапі актуалізується виокремлена в Арістотелівській логіці категорія якості. У філософському понятійному трактуванні – це побічна обставина, яка характеризує змістовність, форми та здатності речі. При цьому оцінка, яка здійснюється для виявлення якості – зовнішня. Вона полягає у встановленні гатунку, характеристик чи інших особливостей досліджуваної речі. У випадку дослідження якості аудиторської діяльності цю категорію необхідно узгодити з її результатом – наданою послугою. Стаття 3 Закону України «Про аудиторську діяльність» містить таке визначення: «Аудиторська діяльність – підприємницька діяльність, яка включає в себе організаційне і методичне забезпечення аудиту, практичне виконання аудиторських перевірок (аудит) та надання інших аудиторських послуг» [2].

В останні роки і в структурі, і в складі, і в обов'язі надання аудиторських послуг відбуваються постійні зміни. Поясненням цього служить не тільки зміна запитів на аудиторську діяльність, а державне регулювання аудиту, його стандартизація, приведення до міжнародних вимог тощо. Вичерпну інформацію про кількість суб'єктів, результати аудиторської діяльності, якість наданих послуг та інші дані можна отримати з офіційного сайту Аудиторської палати України (АПУ). Наприклад, там вказується на те, що у 2016 році з Реєстру аудиторських фірм та аудиторів виключено 136 суб'єктів, натомість кількість включених до цього реєстру склала 37. Тобто загальна кількість аудиторських фірм в цьому році зменшилась в цілому на 8,9 відсотка (або 1107 суб'єктів, тоді як цей показник у 2015 році склав 1008). Таким чином на 1 січня 2017 року кількість суб'єктів аудиторської діяльності складала 1107. Попри це, надання аудиторських послуг за обсягом не зменшилося, а зросло в 2016 році, порівняно з попереднім 2015-м на 12 відсотків. Так, в 2015 р. показник обсягів надання послуг аудиту склав 1761,2 млн. грн., а в 2016 р. – 1973,1 млн. грн., в т.ч.: завдання з надання впевненості – 42,9%; супутні послуги – 6,4%; інші професійні послуги – 50,6%; організаційне й методичне забезпечення аудиту – 0,1%. Найпоширенішим напрямком роботи аудиторів є обов'язковий аудит фінансової звітності. При цьому відбулося